

ELORE (ISSN 1456-3010), vol. 17 – 2/2010.

Julkaisija: Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura ry.

[http://www.elore.fi/arkisto/2_10/lappi_2_10.pdf]

SEURA- JA PROJEKTIESITTELYT

KANSALAISYHTEISKUNNAN TUTKIMUKSEN SEURA YHDISTÄÄ TUTKIJAT JA KEHITTÄJÄT

Tiina-Riitta Lappi

TUTKIMUKSEN, OPETUKSEN JA KEHITTÄMISEN KANSALLINEN VERKOSTO

Kansalaisyhteiskunnan tutkimuksen seura perustettiin Jyväskylässä lokakuussa 2009. Seuran perustamisen taustalla on kansalaisyhteiskunnan tärkeys ja lisääntyvä merkitys kansalaisten demokraattisen ja sosiaalisen toiminnan alueena. Tämä näkyy monin tavoin alan tutkimuksen, opetuksen ja kehittämistyön korostumisena ja siitä avautuvina käytännön tarpeina. Suomalaisen kansalaisyhteiskunnan tutkimus on ollut varsin vilkasta, mutta hajanaista ja muodollisesti heikosti verkostoitunutta. Seuran tavoitteena on edistää kansalaisyhteiskunnan monitieteistä tutkimusta ja siihen pohjautuvaa kehittämistyötä Suomessa. Se toimii yhdysverkostona eri organisaatioissa toimivien tutkijoiden ja kehittäjien välillä tehden samalla tunnetuksi eri tahojen tekemää tutkimus- ja kehittämistyötä. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen lisäksi kansalaisyhteiskuntaan liittyvää selvitys- ja kartoitustyötä tehdään monissa sektoritutkimuslaitoksissa ja alan suurissa keskusjärjestöissä sekä jossain määrin myös kunnissa ja eri ministeriöissä. Kansainvälisestikin alueen tutkimus on nousussa, mikä näkyy tieteellisenä organisoitumisena ja alan tutkijoiden aiempaa laajempaan verkostoitumiseen.

Kansalaisyhteiskunnan tutkimuksen seura edistää kansalaisyhteiskunnan monitieteistä tutkimusta ja siihen pohjautuvaa kehittämistyötä. Seura tarjoaa jäsenilleen uudenlaisen yhteistyö- ja kehittämisverkoston osana kansalaisyhteiskunnan laajenevaa ja muuttuvaa kenttää. Seuran ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin professori Martti Siisiäinen Jyväskylän yliopistosta. Seura julkaisee verkkolehteä, jonka ensimmäinen numero ilmestyy vuoden 2010 loppupuolella. *Kansalaisyhteiskunta* on tieteellinen julkaisu, jossa käsitellään kansalaisyhteiskunnan ja kansalaistoiminnan teemoja monipuolisesti. Lehden eri osastoissa julkaistaan tieteellisiä artikkeleita,

Tiina-Riitta Lappi: Kansalaisyhteiskunnan tutkimuksen seura yhdistää...

haastatteluita, keskustelunavauksia, katsauksia ja ajankohtaisia kirja-arvioita. Jokainen artikkelikäsitelmäkirjoitus vertaisarvioidaan ja toimituskunta arvioi muut julkaistavat tekstit. Lehti löytyy osoitteesta < www.kansalaisyhteiskunta.org >

JYVÄSKYLÄ KANSALAISSYHTEISKUNTA-TUTKIMUKSEN KESKIÖSSÄ

Jyväskylän yliopiston eri tiedekunnissa, erityisesti yhteiskuntatieteellisessä sekä liikunnan ja terveystieteiden tiedekunnassa, on jo 1970-luvulta alkaen tehty laajaa ja monipuolista alan tutkimusta. Kansalaisyhteiskuntaa, kansalaistoimintaa ja kolmatta sektoria koskevasta tutkimus- ja opetuskokonaisuudesta on viime vuosina muotoutunut Jyväskylään valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittävä tieteellinen keskus. Kokonaisuutta vahvistavat kansalaisyhteiskunnan tutkimuksen tutkijakoulu osana sosiaalitieteiden valtakunnallista jatkokoulutusohjelmaa (Sovako), lukuisten tohtoritutkintojen määrä tutkimusalalta sekä vuonna 2008 perustettu kansalaistoiminnan ja kansalaisyhteiskunnan tutkimuksen lahjoitusprofessori. Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksella toimii alallaan ainoana Suomessa kansalaisyhteiskunnan asiantuntijuuden monitieteinen maisteriohjelma. Jyväskylän nousua alan valtakunnalliseksi keskuksiksi on merkittäväällä tavalla vahvistanut tiivis yhteistyö yliopiston ja omalla tahollaan koulutusta järjestävien sekä kehittämistyötä ja tutkimusta edistävien Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kesken. Tätä kokonaisuutta on täydentänyt yhteistyö kansalaisyhteiskunnan toimijoiden ja julkisen sektorin kanssa sekä paikallisesti että valtakunnallisesti.

ALAN TOIMIJAT TAPAAVAT TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISPÄIVILLÄ

Helmikuussa 2009 Jyväskylässä järjestettiin ensimmäiset kansalaisyhteiskunnan tutkimus- ja kehittämispäivät, joiden suunnittelusta ja toteuttamisesta vastasivat edellä mainitut Humanistinen ammattikorkeakoulu, Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Päiville osallistui noin 350 alan toimijaa, joista puolella oli taustaorganisaationaan jokin kansalaisjärjestö, neljännes oli tutkijoita eri puolilta Suomea. Myös julkisen sektorin edustus päivillä oli merkittävä. Kaikkienensa mukana olleet toivat yhteiseen keskusteluun hyvin laajasti erilaisia näkökulmia kansalaisyhteiskunnan ja kansalaistoiminnan kentältä. Tutkimus- ja kehittämispäivien saavuttaman suosion ja päivillä käytyjen moninaisten keskustelujen myötä nousi ajatus alan tieteellisen seuran tarpeellisuudesta. Työ seuran perustamiseksi aloitettiin keväällä 2009 tutkimus- ja kehittämispäivien järjestämisestä vastanneen toimijaverkoston yhteistyönä. Seuran perustamisen taustalla oli myös pyrkimys vakiinnuttaa tutkimus- ja kehittämispäivät joka toinen vuosi järjestettäväksi alan toimijoiden keskeiseksi keskustelufoorumiksi.

Tiina-Riitta Lappi: Kansalaisyhteiskunnan tutkimuksen seura yhdistää...

Seuraavat kansalaisyhteiskunnan tutkimus- ja kehittämispäivät järjestetään Jyväskylässä 17.–18.2.2011. Päivien teema on ”Kansalaisyhteiskunnan rajoilla”. Päivillä pohditaan, millaisia seurauksia kansalaistoiminnan markkinoitumisella on ja perustuuko vapaaehtoistyö lopulta vapaaehtoisuuteen vai velvollisuuteen? Missä määrin ylikansalliset normistot säätelevät kansalaistoimintaa? Missä siis kulkevat kansalaisyhteiskunnan ja -toiminnan rajat? Päivien esitelmöitsijöinä ovat akatemiatutkija, dosentti Anne Birgitta Pessi (Helsingin yliopisto) aiheenaan ”Suomalainen vapaaehtoistoiminta – unelmia ja uhkakuvia” ja tutkimusprofessori Sakari Hänninen (Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos), joka puhuu kansalaisyhteiskunnan valvontavallasta. Päivien loppupaneelissa kuullaan järjestötoimijoiden kokemuksia kansalaisyhteiskunnan rajoista. Työryhmissä keskustellaan muun muassa kansalaiskasvatuksesta ja opetuksesta, lasten toiminnan tiloista, ikääntyvästä kansalaisyhteiskunnasta, liikunnan kansalaistoiminnasta, maaseudusta kansalaistoiminnan kenttänä, median roolista, ympäristöjärjestöjen ja -liikkeiden vallasta, kansalaistoimintojen historiasta ja osallisuuden edistämisestä kulttuurin keinoin. Työryhmäkutsu on käynnistynyt ja päättyy 8.12.2010. Tapahtumasta löytyy lisätietoa kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaalin verkkosivuilta < <http://kans.jyu.fi/ky2011> >.

KULTTUURINTUTKIJAT MUKAAN TOIMINTAAN!

Monitieteinen Kansalaisyhteiskunnan tutkimuksen seura tarjoaa myös kulttuurintutkijoille hyvän kanavan tuoda humanistisen tutkimuksen lähestymistapoja ja tutkimusteemoja näkyvämmiin osaksi kansalaisyhteiskunnasta käytävää keskustelua. Lisäksi seura tarjoaa erinomaisen foorumin verkostoitumiseen eri toimijoiden kanssa. Lisätietoa seuran toiminnasta löytyy verkkosivuilta osoitteesta < <http://kans.jyu.fi/ajankohtaista/uutiset/kytutkimusseura-jaseneksi> >.

Filosofian tohtori Tiina-Riitta Lappi toimii yliopistotutkijana etnologian oppiaineessa Jyväskylän yliopiston historian ja etnologian laitoksessa.